

[Jørgen Estrup]

demokratisk sommermanøvre snarere end om egentlige kamphandlinger. Forhåbentlig kan så den våbenhvile, som vi nu erklærer med vedtagelsen af dette beslutningsforslag, med tiden føre til, at freden bryder ud og vi får det forsvar, som svarer til befolkningens ønsker og til Danmarks behov.

I hvert fald er der for Det Radikale Venstre tale om, at vi får et længe næret ønske opfyldt med nedsættelsen af en forsvarskommission. Når man så oven i købet kan høre hr. Hans Hækkerup sige, at forslaget er blevet bedre, efter at denne forsvarskommission er kommet på, kan vi ikke andet end være tilfredse alle sammen.

Meget af det, der sker nu, er i og for sig en logisk konsekvens af den diskussion, der var i efterårets og vinterens løb om et eventuelt forsvarsforlig. Fra radikal side anmeldte vi flere gange interesse for at være med i arbejdet, men kunne ikke få tilstrækkelig sikkerhed for, at arbejdet faktisk også ville blive dybtgående. Derfor blev der aldrig noget ud af, at Det Radikale Venstre kom med i forsvarsforligsdrøftelserne.

I forbindelse med valgkampen blev der så fra radikal side stillet krav om en forsvarskommission, og det er altså den, der nu realiseres. Jeg mener, det er overordentlig vigtigt, som jeg også sagde i et tidligere indlæg, at der nu bliver et bredt mandat for kommissionen, at den tager fat i ændringerne i det internationale klima, den nedrustnings- og afspændingsproces, som er i gang, og at vi ikke mindst får taget hul på diskussionen om teknologiproblemerne med henblik på mandskabsproblemerne inden for forsvaret. Jeg tror, der også her ligger en væsentlig socialdemokratisk interesse og en mulighed for at løse nogle af de helt grundlæggende problemer i forsvarssammenhæng.

Den kommission, der nedsættes, skal i høj grad også bruges til at skabe åbenhed om debatten om forsvar. Vi har oplevet i de senere år med 11-mands-udvalgets broderskab, at forsvarets problemer er drøftet bag totalt lukkede døre.

Med nedsættelsen af forsvarskommissionen er det nu slut med den proces, og vi får en åben debat. Det hilser vi fra radikal side meget velkommen. Jeg håber også, at det vil kunne føre til, at debatten om bevillingerne til forsvaret kan hæves til et højere niveau, så vi kommer ud af den fuldstændig håbløse situation, hvor vi

blot snakker procentvise stigninger og procent af bruttonationalproduktet. Ikke engang i USA er debatten på et så lavt plan som det, vi af og til har oplevet herhjemme.

Det må være nødvendigt, at vi nu får snakket om, hvilke opgaver forsvaret skal løse, og hvordan det skal ses i sammenhæng med vore NATO-forpligtelser og andre dele af den sikkerhedspolitiske udvikling.

Jeg vil gerne til slut sige til hr. Pelle Voigt, at jeg er meget enig i, at alternative synspunkter skal være med i det arbejde, som ligger til grund for forsvarskommissionen. Det er nødvendigt, at vi får en bred belysning, og at det arbejde, som laves, også kan stå for en nærmere prøvelse og danne grundlag for det forsvarsarbejde og det forlig eller i hvert fald den forsvarsordning, som kommer til at gælde efter 1991.

Jeg vil i øvrigt godt gøre opmærksom på, at med ændringen af beslutningsforslaget er der faktisk åbnet mulighed for, at vi allerede fra 1991 kan genforhandle de aftaler, der er truffet. I hvert fald skal forsvarskommissionens arbejde præge, hvad der skal ske efter 1991. Der er således ikke tale om, at vi nu har lavet et forsvarsforlig og derefter kommer med en kommission. Der er derimod tale om det meget fornuftige, at vi sikrer, at forsvaret ikke falder fra hinanden, mens kommissionen sidder. Det må også hr. Pelle Voigt kunne forstå.

Til slut vil jeg blot sige, at jeg synes, dette er en positiv udvikling, og vi ser fra radikal side frem til, at vi faktisk får et væsentligt bedre grundlag at diskutere forsvarets forhold på.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg havde faktisk ikke i mit første indlæg sagt noget om Det Radikale Venstre, for jeg var så glad for, at Det Radikale Venstre havde accepteret den socialdemokratiske tankegang, men da jeg så hørte hr. Jørgen Estrups indlæg, lød det nærmest, som om han ikke var enig med sit eget parti og de medlemmer af regeringen, der er gået ind for dette. Han omtalte det socialdemokratiske forslag som en sommermanøvre. Sådan opfatter vi det ikke. Vi mente faktisk, at det var regeringen, der lavede en sommermanøvre, da den aftalte, at der skulle gå 1½ år, før man fortalte, hvad der var denne regerings forsvarspolitik. Jeg tror faktisk, det passede De